

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

קריאה מודרכת: היסטוריוגרפיה במזרח התיכון הטרומ מודרני -
8242

תאריך עדכון אחרון 28-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: אמירים - תכנית מצטיינים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): רוני אגסי כהן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ronnie.agassi@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בכתיבה היסטוריוגרפית ברחבי המזרח התיכון בין המאות ה-13 וה-19. במהלך הקורס הסטודנטים ילמדו גישות שונות לכתיבה היסטורית וכן יקבלו כלים כיצד לקרוא באופן ביקורתי טקסטים היסטוריוגרפיים, הן בכתיבה אקדמית מודרנית והן בכתיבה היסטוריוגרפית מרחבי המזרח התיכון ואירופה מהתקופה הטרומ מודרנית.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא לתרגל קריאה צמודה בטקסטים ומקורות מודרניים והיסטוריים ולצד זאת לתרגל כתיבה אקדמית ואת היכולת לפתח טיעון באופן ברור. מטרה נוספת היא הכרות בסיסית עם הדיסציפלינה ההיסטורית וההיסטוריה של המזרח התיכון.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לקרוא באופן ביקורתי טקסטים היסטוריוגרפיים
2. לנתח בכתב מקורות היסטוריים
3. להבין תהליכים והתפתחויות במזרח התיכון בין המאות ה-13 וה-19

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, דיון ועבודה בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. היסטוריה מהי?
2. "היסטוריה עולמית" - בין מזרח למערב
3. ההיסטוריה העולמית של רשיד אל-דין
4. אבן ח'לדון והמקדמה
5. השאה-נאמה - בין אפוס להיסטוריה
6. כתיבה היסטורית בהשראת השאה-נאמה - תימורים ועות'מאנים
7. ה"גאזי" בהיסטוריוגרפיה העות'מאנית
8. תזת השקיעה בהיסטוריוגרפיה המודרנית (והעות'מאנית)

חומר חובה לקריאה:

חומרי קריאה:

1. קאר, אדוארד הלט. "ההיסטוריון והעובדות." בתוך היסטוריה מהי?, 21-43. תל-אביב: מודן הוצאה לאור, 1986.
2. Marsham, Andrew. "Universal Histories in Christendom and the Islamic World, c.700-c.1400." In *The Oxford History of Historical Writing: Volume 2: 400-1400*, edited by Sarah Foot and Chase F. Robinson, Oxford University Press, 2012.
3. Kamola, Stefan. "A Sensational and Unique Novelty: The Reception of Rashid al Din's World History." *Iran* 58, no. 1 (2020): 50-61.
4. Alatas, Syed Farid. "Ibn Khaldun's Autobiography and His Character." In *Ibn Khaldun*, edited by Syed Farid Alatas, 1-24. New Delhi: Oxford University Press, 2013.
5. שקד, שאול. "ספר המלכים ורקעו." בתוך פירדוסי. שאה-נאמה. ספר המלכים, כרך 1, כא - עב. תרגם מפרסית אליעזר כגן. ירושלים, מוסד ביאליק, תשנ"ג/ 1992 (בדגש על עמ' לו-נו).
6. Bernardini, Michele. "The Shahnama in Timurid Historiography." In *Shahnama Studies III: The Reception of the Shahnama*, edited by Gabrielle Rachel Van Den Berg and Charles P. Melville, 155-72. Leiden; Boston: Brill, 2018.
7. Woodhead, Christine. "Reading Ottoman "Şehnames": Official Historiography in the Late Sixteenth Century." *Studia Islamica* 104/105 (2007): 67-80.
8. פרקים מתוך: שובל, טל. האימפריה העות'מאנית: היסטוריה וסוגיות נבחרות. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2016.
9. לואיס, ברנרד. "התמוטטות האימפריה העות'מאנית," מתוך צמיחתה של תורכי המודרנית. מהד' 2, 17-31. ירושלים: הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית, 1983.
10. Hathaway, Jane. "Problems of Periodization in Ottoman History: The Fifteenth Through the Eighteenth Centuries." *Turkish Studies Association Bulletin* 20 (1996): 25-31.

טקסטים/מקורות:

1. Thackston, Wheeler. "Introduction." In *Rashiduddin Fazlullah's Jami'u't-Tawarikh: Compendium of Chronicles. A History of the Mongols*, 1-8. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1998.
2. אבן ח'לדון, עבד אלרחמן בן מחמד. "הקדמת המחבר." בתוך אקדמות למדע ההיסטוריה: <מקדמה>, 3-7. ירושלים: מוסד ביאליק, 1966.
3. אבן ח'לדון, עבד אלרחמן בן מחמד. "פתיחה." בתוך אקדמות למדע ההיסטוריה: <מקדמה>, 27-34. ירושלים: מוסד ביאליק, 1966.
4. פרקים נבחרים מתוך אבן ח'לדון, עבד אלרחמן בן מחמד. אקדמות למדע ההיסטוריה: <מקדמה>. ירושלים: מוסד ביאליק, 1966.
5. פירדוסי. "פתח דבר." בתוך שאה-נאמה. ספר המלכים, כרך 1, 3-12. תרגם מפרסית אליעזר כגן. ירושלים, מוסד ביאליק, תשנ"ג/ 1992.
6. עמודים נבחרים מתוך כתב היד *Topkapi, Luqmān Sayyid by Khān Silīm yi-nāma-Shāh* Palace Museum Library A. 3595.
7. קטעים מתוך: *Neşrî, ed. R. F. and Unat. A. M. Köymen. Kitab, nüma-Cihan* 1. vol. Ankara (1949).
8. קטעים מתוך: *Chronicle Anonymous*, Lib Bodleian, Marsh MS 313.
9. קטעים מתוך: *Peçevî İbrâhîm, Peçevî Tarîhi*, Istanbul (1283/1866).
10. קטעים מתוך: *Sir, Paul, Rycaut. The Ottoman Empire the of state present*. London.

J. Starkey and H. Brome, 1670.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 40 %
הגשת עבודה 60 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %
עבודת סיום

מידע נוסף / הערות: